

KOROŠKI SLOVENEK

Naroča se pod naslovom: „Koroški Slovenec“,
Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.

Rokopisi se naj pošiljajo na naslov:
pol. in gospod. društvo, Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.

List za politiko,
gospodarstvo in prosveto

Izhaja vsako sredo. — Posamezna številka 15 grošev.
Stane četrtletno: 1 S 50 g; celoletno: 6 S — g
Za Jugoslavijo
četrtletno: Din. 25.—; celoletno: Din. 100.—.

Beseda največjega in najstarejšega stanu.

Sanacija gospodarstva iz kmetijstva.

V zadnjih številkah je naš list obravnaval vprašanje kapitalizma in socializma v njihovih vplivih na kmetijstvo in splošno gospodarstvo. Kaj je nudilo in kaj more nuditi kmetijstvu moderno gospodarstvo meščanskih velepodjetij s svojimi stroji in svojo racionalizacijo? V koliko je posegel v podeželsko gospodarstvo socializem s svojimi zahtevami podružabljenja in mehaniziranja in v koliko se more kmetijsko gospodarstvo prilagoditi? Treba je bilo teh misli, ker smo le preveč še zagledani v mesto in iščemo receptov tam ne samo za modo in prehrano, marveč tudi že za svoje vsakdanje delo. Že nekoliko globlja razmišljanja, li more kmet postati trgovec-spekulat, kateremu napoveduje način gospodarstva slučajna konjunktura in višina profita, in drugo, se li more odvzeti kmetu zemlja in v kmetijstvo uvesti enotni poslovni red in v njem predpisana enakost dela in delavca, že ta razmišljanja nas vodijo do sklepa, da sicer kmetijstvo more posneti marsikaj iz obeh omenjenih gospodarskih sistemov, ne moreta pa nuditi ne kapitalizem in ne socializem ničesar bistvenega, kar bi doseganje gospodarstvo na deželi v jedru izpremenilo. **Kmetijstvo ne bo nikdar moglo postati tovarna in tudi ne socializirano podjetje.** Ta naša razmišljanja pa podpre sedanja doba s še nujnejšimi dokazi: Niti tovarna s svojo racionalizacijo, mehanizacijo in specializacijo niti komunistični ruski mogotci ne more voditi gospodarstva, ki bi oživljalo družbino življenje z dovajanjem vedno novih sredstev, kot to vrši krvni dotok v človeškem telesu. Saj končno ni gospodarstvo ničesar drugega kot dovajanje vedno sveže krvi v družbino telo, ki iz krvi črpa novih moči za življenje. Sedaj pa dovaja gospodarstvo v organizem človeštva zastarano kri!

A zdravo kmetijstvo ima mnogo nuditi k sanaciji ostalega gospodarstva! V njem je kos recepta za ozdravitev, ker je ljudstvo — njegov nosilec — še zdravo in vidi jasno svoje cilje. Zato danes naša beseda, da bo rastlo zaupanje v uspeh nadaljnega truda in da ne bo v našem stanovskem ponosu nič demagoštva.

Človek dela zato, da živi. Življenje naj mu je iskanje lepote in resnice. Tudi človeštvu naj je gospodarstvo iskanje sredstev za življenje in življenje bodi v svojih prvih ciljih umetnost, znanost, v svojem končnem — religija. To je idealna življenska vsebina človeške družbe. Čim bolj se človeštvo oddaljuje od ideala, tem občutnejša je njegova pomanjkljivost, njegova kriza. Iz današnjega položaja naj navedemo dva slučaja v boljše razumevanje povedanega: Medtem ko se kopiči dobiček, denar, bogastvo v eni roki in rastejo vedno večja podjetja, medtem ko dosega tehnika s svojimi stroji in mrzlimi računi vrhunec, medtem ko raste ugled trgovine kot nikdar poprej, se množi na drugi strani število onih, ki ostanejo navezani na delo svojih rok in na odvisnost od drugih. Medtem ko strda vsled pomanjkanja denarja vedno večje število ljudstva, so skladišča Amerike, Avstralije in drugih delov prenapoljena z blagom, ki ne najde konzuma. Amerika sežiga pšenico, Brazilija pogreza kavo v morje, a v Evropi raste socialna beda. Jasno dovolj, da je v sedanjem gospodarstvu in njegovem ustroju gnilega precej. In če sedanji voditelji ne bodo hoteli sanacije, jo bo izvedla nekoč socialna revolucija.

Zakaj zbira mestni podjetnik zlati zaklad? Zakaj tečejo stroji v tovarnah, zakaj služi ljudstvo v pisarnah? Zakaj prevažata blago vlak

in parnik? Komu naj služi svetovno gospodarstvo? Čemu gospodarstvo? Pravega odgovora na vprašanja bi gotovo ne vedeli ne Ford, avtomobilski kralj, ne Rockefeller, petrolejski kralj, ne Kreuger, kralj z monopoli na vžigalice, ne Rothschild in ne Morgan, bančna kralja. Pravega odgovora ne bi znali dati veletrgovci in industrialci po mestih. Edino pravi odgovor na vprašanje po smislu gospodarstva pa lahko da kmet. Kmet pa zato, ker vrši svoje delo doma in na polju v namenu, da daje sredstva za življenje sebi in svoji družini; živi pa, da išče lepoto in resnico v naravi in po njej v nadnaravi.

Sv. oče pravi v encikliki: Vsa racionalizacija gospodarstva je nezadostna in pomanjkljiva, če ne vlada v njej ona čudovita celota, ki je lastna božjemu stvarstvu, namreč: Vse je usmerjeno koncem konca na Boga, ki je tudi začetek dela in življenja. Vse, kar ni Bog, ima biti sredstvo v dosego božjega.

V našem gospodarstvu je — hvala Bogu — še kos te edine prave misli. **Kmetijsko ljudstvo se ne trudi zaradi profita, svoje življenje si pripori na pošten način in ne s špekulacijo, s svojim sosedom ne bje naš gospodar konkurenčnega boja na nož, naš posestnik ne gospodari s silo ali zvijačo. Ljubezen do dela in zmernost odlikujeta ljudstvo na deželi, pravilna usmerjenost in podreitev vsega vsakdanjega najzadnjemu cilju je zdravje pravega kmetijstva.** Iz tega zdravja naj bi naše podeželsko ljudstvo črpalo več zaupanja v uspeh svojega dela! Potem bo lahko učilo.

Še v nečem bo kmetijstvo učitelj. Ta podrejenost vsega nepopolnega popolnejšemu je ustvarila v kmetijskem življenju sploh in še posebej v gospodarstvu čudovito celoto. Ustvarila jo je seveda delno tudi zemlja s svojimi zakoni. Kmetijsko ljudstvo in njegova zemlja se izpopolnjujeta: dober kmet mora biti cel človek, da povsem zadosti zahtevam, ki jih stavi nanj zemlja in njeni organizmi. Premalo je, da je v kmetu-gospodarju kos trgovca, zdravnika, kovača, kolarja in mizarja; v kmetu-gospodarju bodi kos duhovnika, umetnika, znanstvenika. Žito na polju, živina v hlevu, drevje v gozdu, vse zahteva ne samo akordnega dela plačanih delavcev, marveč žrtve in ljubezni. V zemlji, njivi, travniku, živini ne gleda pravi gospodar samo denarja, profita, marveč lepoto, skrivnost. Vse podeželsko življenje vodi v čuda in skrivnosti narave in tu mora vsak zaslutiti veličastvo nadnarave. Zdravo podeželsko ljudstvo ima neverjetno veliko smisla za naravoslovje, kemijo; v njem je kos filozofa, astronoma. (Koliko je na deželi čuta za lepoto! Pravi umetniki so tu doma.) Največ je seveda v zdravem kmetijskem ljudstvu najvišje znanosti in umetnosti: religije. Tako je **podeželsko življenje ena sama velika celota** in v to celoto je včlenjeno tudi gospodarstvo, da služi nadrejenim ciljem.

Današnjemu meščanu pa je značilno, da svoje delo natanko loči v uradno in zasebno. Med tovarno, trgovino ali uradom in domačim, družinskim življenjem ni velike vezi. Mestna gospodinja ima le majhen delokrog ali nobene-ga, mestni gospodar vrši v svojem obratu enolično delo, katerega še sam razdvoji in raztroji. Tako postane življenje ljudi, ki so nositelji modernega gospodarstva — kapitalizma — pravcato knjigovodstvo in njegovi načini so nekaki konti, katere družijo čestokrat napačna bilanca. In kot je raztrgano življenje na toliko delov, ki se ne vežejo več v celoto ali kvečjemu podrejujejo nizkim ciljem — dvomimo, da res more biti tako ljudstvo vneto za znanost in umetnost in religijo bolj od podeželskega — tako je tudi to moderno gospodarstvo tovarn, bank, trgovin. Podjetja se bijejo v neizprosno med-

sebojnem boju ali pa se mehanizirajo kot prodajalnice ali nakupovalnice velepodjetja. **Nikjer ni tega skrivnostnega včlenjenja poedinega obrata v večjo celoto kot v kmetijstvu.** Posestvo ima svoje posebnosti in niti dvoje posestev si ni podobnih, in vendar smemo predvsem v kmetijstvu govoriti o resnični celoti tega dela narodnega gospodarstva. **Isto vidimo v ustroju kmetijskega gospodarstva:** ni polja brez živine, ni živinoreje brez poljedelstva; gozd, travnik, njiva, polje si dajejo medsebojno. Kako naj se upelje v kmetijsko gospodarstvo knjigovodstvo, če nobeden ne ve, kje se prične gospodarstvo in kod konča gospodinjstvo? Kaj služi v kmetijstvu izključno konzum in kaj samo proizvodnji? In vendar ni pri vsem tem prav nobene zmešnjave, marveč organska celota, ki zavaruje našega kmeta baš danes boljši od vsake zavarovalnice. In to pa zato, ker razume kmetijsko ljudstvo prav dobro učeniti gospodarstvo v svoje socialno življenje in ga podrediti višjim ciljem.

Prvi korak k sanaciji svetovnega gospodarstva bo njegova zacelitev. Razkosane in razdeane ude bo treba združiti in včleniti v zdrav gospodarski organizem in taistega podrediti pravemu namenu. Kako naj izgleda ta gospodarski organizem — ki je danes v svoji celoti svetovnega gospodarstva in podceloti narodnega gospodarstva bolan — zato bo najlepša šola — kmetijstvo. Za sanacijo bo treba celih ljudi in te naj gredo iskat na deželo!

To bodi v zadoščenje najstarejšemu in še danes največjemu stanu — kmetu —, da ostane še naprej fundament narodnega in človeškega življenja in delovanja, dokler mu bo življenje pomenilo delo in molitev.

Španija — svarilo narodom.

Naš kontinent sliči velikemu vulkanu, iz katerega bruhajo mali in večji ognjeni zubli. Na severovzhodu žari nebo v plamenih in z ognjenimi črkami piše bodočnost, jugovzhodni del evropske celine je odet v ognjeno morje. Žareči valovi podajajo roko severovzhodu. Zemlja, vsa izsušena, tli in poka in kaže temna brezna, ljudstva na njej pa se udajajo obupu in — brezbrizju.

Tri dolge mesece že bori Španija boj v lastnih vrstah, prej zadušena in skrita sovražstva živijo v podvojeni sili, radikalno bogoskrunstvo se izživlja — na drugi strani taista Španija iskreno moli in z njo ves krščanski svet.

Narod je v svojem političnem življenju otrok, ki dorašča iz mladih let v polnoletnost in iz nje v moškost. Narodu je treba v njegovi mladostni dobi skrbne očetove roke — voditeljev —, da dozori v samostojnost. Postavne polnoletnosti narodu ni in vedna je nevarnost, da se prezgodaj odtegne očetovi skrbi. Potem mu je pač treba izkušnje v lastni borbi nebes in pekla, da si pribori življensko — politično — modrost. Grehi njegovih očetov pa se maščujejo še v tretjem in četrtem rodu.

Do letos je imel španski narod svojega kralja in nad dvesto let je kraljevala njegova dinastija več ali manj odvisna od španskega plemstva, ki naj bi vodilo narodovo usodo. Stremjenja po politični svobodi — demokraciji — pa so postajala vedno močnejša. Po vojni so vstajali diktatorji — Primo de Rivera, Berenguer, da so brzdali ali pa služili njegovim težnjam. V ljudstvu pa je vrelo, dokler si ni priborilo polnoletnost — republiko. V aprilskih državnozborskih volitvah je v večini volilo republikansko ustavo. Kralj je moral s svojo družino zapustiti Španijo in zbežati v inozemstvo.

Državno krmilo je prevzela nova vlada. Biti pa je morala španskemu narodu vzgoja — vodstvo — slabotna in slaba, kajti prvi meseci svobode končujejo s požari, preganjanji, uničevanjem narodnega premoženja.

Nedvomno je pretežni del krivde starega vodstva, ki se je kaj malo brigalo za pereči socialni problem moderne povojne Španije. Vodstvo so tvorili takozvani grandi in latifundisti (plemiči in veleposestniki). Vsa do narave rajsko obdarjena Andaluzija je last par grandov, ki zapravljajo svoje ogromne dohodke po najdražjih letoviščih in zimoviščih Evrope, Afrike in Amerike, dočim jim služi ljudstvo za dni-narje. V najbogatejših provincih Španije je kmet berač, brez lastne zemlje, odvisen od vsakdanje dneve na gospodarjevem veleposestvu. V času gospodarske krize je ta kmet kot žanjec, nabiralec oliv ali viničar, srečen, če si zasluži toliko, da se enkrat na dan naje. Prej je delal vse svoje življenje na gospodarjevih posestvih, danes pa le ob žetvi ali nabiranju, ker so veleposestniki uvedli v svoja gospodarstva stroje. Kmetje so postali berači in množili vrste mestnega proletarijata. Ta kmetski proletarijat je postal jedro španskih komunistov.

Izbruhnil je požar, podnečen po boljševiški agitaciji. Začele so goreti cerkve in samostani — nad dvesto — samostanske knjižnice in tiskarne so postale žrtev ognja, masa je pričela preganjati redovnike in redovnice, uničila njihove zavode in cvetoče šole, koder so se često šolali siromašni otroci-sirote, v glavnem mestu Madridu je postalo brez strehe in šole do pet tisoč revnih šolarjev. Divjanje množice je podprl protiverski tisk z obrekovanjem, da so duhovniki pristaši monarhije in zaščitniki plemstva, s čemer je ščuval boljševiški agent. Ti dogodki so vznemirili ves narod, grozila je meščanska vojna, vojaštvo in orožništvo je rabilo puške in strojnice, vojaška sodišča so izrekala smrtno obsodbo kolovodjem anarho-boljševiških pučov. Zadnja poročila govorijo o potlačenju prve vstaje in obetajo delno pomirjenje. Do resničnega miru pa je še dolga pot, ker se mora naščuvano ljudstvo znajti zopet v sebi. Prvi korak do miru bo gotovo izvedba agrarne reforme, katero namerava vlada izvesti. In potem bo Španija dobila svojo novo ustavo.

POLITIČNI PREGLED

„Anschluss“ pred haaškim razsodiščem.

Po sklepu zadnje seje Sveta Društva narodov se je pričela 20. julija v Haagu pred mednarodnim razsodiščem velika razprava o načrtu nemško-avstrijske carinske unije. Če ne bi razburjali svetovne javnosti dalekosežnejši in važnejši dogodki, bi haaška razprava vzbudila vsekakor večjo pozornost.

Glavni predmet razprav je bilo vprašanje, li krši načrt carinske unije senžermensko pogodbo, ki predpisuje samostojnost obeh držav. Nemški in avstrijski zastopniki so skušali dokazati, da je načrt carinske unije v skladu z mednarodnimi dogovori in da ne krši neodvisnosti Avstrije. Po njihovem mnenju je načrt popolnoma v skladu z Briandovo zasnovo Panevrope. Obe državi sta v težki krizi in se hočeta poslužiti vseh uporabljivih sredstev, da krizo olajšata. Tako sredstvo je bil načrt carinske unije med Avstrijo in Nemčijo, ki je strogo gospodarskega značaja ter ne načenja vprašanja ožjega političnega sodelovanja, proti kateremu so naperjene predvsem pritožbe držav, ki so spravile stvar pred Svet Društva narodov.

Proti stališču avstrijskih in nemških delegatov so nastopili zastopniki Francije, Italije in Češkoslovaške. Ovrgli so nemško-avstrijski dogovor z dokazom, da ima načrt carinske unije kljub vsem izmotavanjem ne samo dalekosežen gospodarski, temveč tudi političen značaj ter da krši obstoječe mednarodne dogovore. Prava obtožnica je bil govor francoskega zastopnika Paula Boncourja, ki je izvajal vsebinsko sledeče: Vznemirjenost svetovne javnosti o priliki objave tega načrta je pokazala, da je javnost takoj razumela njegovo pravo ozadje, ki je v skladu z glavno linijo nemške politike. Z njim nista želeli ne Avstrijo in ne Nemčijo prispevati po svojih močeh k izvršitvi velike Briandove zamisli, nego jo prebiti ter postaviti Evropo pred izvršeno dej-

stvo združitve Avstrije in Nemčije. Berlin zasleduje pri vseh svojih političnih akcijah, ki se tičejo Avstrije, svoje posebne vsenemške namene. Do danes se še ni odrekel kljub vsem protestom zavezniških sil zahtevi po priključitvi Avstrije. Če že Avstrija sama nima interesa na lastnem obstoju, imajo interes na gospodarskem in političnem neodvisnem obstoju Avstrije one države, ki so rešile z ženevskim protokolom avstrijsko gospodarstvo pred popolnim polomom v času, ko je Nemčija mirne duše gledala, kako drvi njena posestrima v propast. Te države so tedaj rešile Avstrijo: sicer ne pričakujejo zato posebne hvaležnosti, zahtevajo pa, da se zato izvedejo slovesno prevzete obveznosti.

Sedaj ima besedo mednarodno razsodišče, ki bo podalo svojo sodbo Svetu Društva narodov k njegovemu jesenskem zasedanju. Tedaj se izreče končno veljavno mnenje vseh v Svetu zastopanih držav o „Zollanschlusu“.

Nemčijo rešujejo naprej. Nemški kancler in zunanji minister odpotujeta v Rim, da se tam sestaneta z Mussolinijem in Grandijem. Nemški politični krogi upajo, da se bo na tem sestanku posrečilo izigrati Italijo proti Francozom in se izogniti njihovim političnim zahtevam. Obenem nameravata posetiti italijanske politike tudi francoski ministrski predsednik Laval in Briand in jih pridobiti za svoje nazore o finančni pomoči Nemčiji. Brezdvomno bo tudi ta sestanek v Rimu za Nemčijo na njenem križevem potu nova postaja.

Šef angleške vlade Macdonald v Berlinu. Koncem julija sta posetila Berlin Macdonald in angleški zunanji minister Henderson. Državni kancler Brüning je na banketu, prirejenem angleškima gostoma na čast, v svojem govoru omenil, da je Nemčija sedaj na tem, da premosti krizo z lastnimi sredstvi. Kljub temu pa Nemčija računa na pomoč inozemstva. Nato je govoril Macdonald, ki je izrazil svoje prepričanje, da bodo ostali narodi radi pomagali nemškemu iz krize. Nadaljeval je: Gospodarska in politična sanacija pa ni mogoča brez sporazuma med Berlinom in Parizom. Angleška vlada želi, da pridre čimprej do tesnega sodelovanja med Nemčijo in Francijo. Od novega pokolenja, ki je doživelo mednarodno vezanost, je odvisno, da se otrese sovraštva in nezaupanja.

„Sovjetska pjatiletka in njen vpliv na svetovni trg“ je naslov knjigi, ki jo je izdal ameriški žurnalist Knickerbocker, ki je bival dalje časa v Rusiji. V tej knjigi, ki je v evropski in ameriški javnosti vzbudila veliko zanimanje, trdi pisatelj, da je v Rusiji zaposlenih 1000 ameriških in ravno toliko nemških inženjerjev. Tudi Italijanov in Čehoslovakov ni veliko manj. Kapitalistične države med sabo naravnost tekmujejo, katera bo največ pomagala Rusiji in našla tam največ zaslužka. Izobraženstvo daje tja svoje najjasnejše glave, tovarne svoje najboljše stroje, banke najdragocenejši denar, tako da je tam združeno vse, razum, tehnika in denar, s čemer se je kapitalistična družba najraje ponasala; vse tekmuje, da pomaga sovjetom, katerim je glavna naloga, da uničijo kapitalizem. — Ob Dnepru zidajo sovjeti velikansko elektrarno, ki bo dajala 2½ milijarde kilovatov. Največja ameriška elektrarna proizvaja 620.000 konjskih moči, dočim bo elektrarna ob Dnepru proizvajala 850.000 konjskih moči. Da se bo izrabila celotna električna energija, bodo zidali vrsto novih tovarn. Z elektrarno ob Dnepru bo prištedenega 3 milijone ton premoga, to je desetina celotne premogovne produkcije v Rusiji. Elektrarna bo gotova v letu 1933.

Beograjska „Pravda“ za zbližanje z Avstrijo. V uvodniku objavlja „Pravda“ pod naslovom „Stari neprijatelji — novi prijatelji“ sledeče: Veliko je primerov iz zgodovine, ko so se manjše in večje države, ki so si bile nekaj časa sovražne, kasneje pristrčno sprijaznile. Bivša Avstrija in sedanja Avstrija nimata ničesar skupnega in med Beogradom in Dunajem ni več predvojnih barikad. Vendar še vedno vlada med obema državama predvojni duh in med Avstrijo in Jugoslavijo še ni pristrčne vezi. Republika Avstrija nima nobenih interesov, ki bi šli na škodo Jugoslavije. Vprašanje „Anschlusa“ je bolj sentimentalna zadeva in se tudi prijatelji ne strinjajo v vseh stvareh. Že na prvi pogled se zdi, da bi ustvarili Avstrija in Jugoslavija prav pristrčno vzajemnost. Avstrija stoji sicer na stališču revizije mirovnih pogodb, a tudi ta zadeva je istega značaja kot

„Anschluss“. Mnogo se tudi zamerja Avstriji, ker trpi v svojih mejah emigrante iz Jugoslavije, ki so v svoji zaslepljenosti stopili v tujo službo zoper svojo domovino. Toda je-li temu kriva republika? Na Dunaju živi prav tako emigracija južnih Tirolcev, kar pa nič ne ovira avstrijsko-italijanskega prijateljstva. Slovanski jug je v svoji daljni in bližnji burni preteklosti pokazal, da se ume dvigniti nad vsakdanost. On bo tokrat tudi lahko uvidel, da zahtevajo jugoslovansko-avstrijsko pristrčno vzajemnost ne samo obojestranski interesi, ampak tudi največji ideal miru.

DOMAČE NOVICE

Pri Bogorodici na Brezjah.

Velika manifestacija naše misli. — Koroške Slovence so zastopali najidealnejši in najmlajši.

1500letnico efeškega koncila, na katerem je bila Marija proglašena za Bogorodico, je slovenski narod praznoval na izredno slovesen način z romanjem na Brezje.

Na predvečer, v soboto 25. julija, se je vršila veličastna procesija, katere se je udeležilo nad 3000 žena in deklet in nad 2000 mož in fantov. Izredno lep je bil pogled na ogromno procesijo in je prepričal o zdravju našega ljudstva. V nedeljo se je k slavlju zbralo okoli 10.000 romarjev. Koroške Slovence so zastopali naši mladi študenti. Dopoldne se je pomikal impozanten sprevod, na čelu mu 30 zastav prosvetnih društev in Marijinih družb, nato duhovščina, knezoškofovi dr. Rožman v ornatu; sprevod je zaključila čudodelna slika Matere božje, ki so jo nosili štirje bogoslovci. Slavnostno pridigo je imel zastopnik ameriških Slovencev, čigar govor je izzvenel v željo, da dobimo Slovenci svojega svetnika Barago, ki bo družil Slovence na domači grudi z vsemi slovenskimi rojaki izven države in slovenskimi izseljenci na vseh kontinentih sveta. Po knezoškofovi daritvi so izročili prevzvišenemu spomenico s 20.000 podpisi Slovencev in še ustmeno izrazili željo, naj se povelja Baraga, slovenski rojak in indijski misijonar, kot svetnik in prosili, naj bi škofijstvo ukrenilo potrebne korake v dosego tega cilja, ki je želja vsega naroda. Spomenico je sprejel knezoškofovi z besedami: Življenje velikega Barage je bilo vzgledno, čisto in vredno oltarja; na ljudstvu, njegovi molitvi in prošnji je sedaj ležeče, da izprosi od predvidnosti čudež, v dokaz, da je tudi božje privoljenje, da se povelja Baraga že na zemlji na oltar.

Po tem slavlju se je vršilo veliko zborovanje Katoliške akcije. Podpredsednik akcijskega odbora se je spomnil papeža Pija XI., ki mu je množica zaklicala navdušen „Živijo!“. Sv. očetu so odposlali brzojavko s prošnjo, da se uvede beatifikacijski proces Barage. Nadalje pozdravljajo Slovenci veličastno borbo za svobodo cerkve z ozirom na vzgojo mladine in za svobodo človečanstva sploh.

Uspelo zborovanje je zaključila himna „Povsod Boga“. Bila je to izredno lepa manifestacija katoliške in slovenske misli.

Komunistični „rumel“ v Celovcu. Komunisti so praznovali svoj prvi avgust; po vseh večjih mestih so se vršile demonstracije in se tam govorile besede o lakoti in pomanjkanju. Tako so zborovali tudi v Celovcu in Beljaku. Prva parola zborovanju je bila „Nie wieder Krieg“ in ko je oblast izdala prepoved, je izzvenela v baš nasprotno misel. Komunisti so se zbirali pred gledališčem, od tam pregnani so se razkropili na Kardinalski trg, v Fröhlichovo ulico in novi trg in tam hoteli zborovati. V Št. Rupertu so jim govorili govorniki raz železniškega mostu. Proti noči se je tvorila skupina 400 komunistov in hotela proti mostu. Policija je pohod zabranila, začelo je padati kamenje, čuli so se streli. Od dveh krogel zadet je padel smrtnonevarno zadet orožnik Bartoniček. Policija je nato začela neusmiljeno udrihati s pendreki. Iz gostilne Schreier so sprejeli komunisti orožnike s kamenjem in vrči. Policija je aretirala 32 oseb. Manjše skupine so se zbirale celo noč, lepaki so ščuvali k ponovnim demonstracijam, na radio-drogovih so visele sovjetske zastave, v Št. Jakobu ob cesti je začela goreti neka hiša in sosednje poslopje. Kljub strelom in požigu pa je bil ta dan v Celovcu samo skromen primer poteka komunističnih demonstracij v velikih mestih.

Dnevi sodalov — marijanišnikov. Dijaška kongregacija v Marijanišču priredi tudi letos na treh krajih naše dežele dneve sodalov, h katerim vabi vse dijaške-marijanišnike, bogoslovce in č. duhovščino. V ponedeljek 10. avgusta se vrši popoldne v Št. Andražu (jezuitskem samostanu), v sredo 12. avgusta v Steinfeldu v zgornji Dravski dolini in v četrtek dne 27. avgusta popoldne v proštiji v Tinjah. Vsakokrat bo ob večeru izvenckvena, domača prireditev, naslednje jutro pa cerkveno zborovanje z liturgično mašo, nagovorom in generalnim sv. obhajilom. Za prenočevanje in spovedovanje je preskrbljeno. Udeleženci naj prinesejo seboj znake in medalje, kongregacijske knjižice in knjigo „Fahrende Scholaren“. V močnem dežu zborovanja odpadejo. Vodstvo.

Grebinj. (Stari grobovi.) Pretekli teden so kopali delavci v naši okolici zemljo in zadeli pri delu na šest človeških okostij v kamenitem grobu. Iz Celovca so poklicali arheološko komisijo, da preišče najdeni grob in izrazi svoje mnenje. Medtem pa so delavci našli še sedmo okostje človeka, ki je klečal in imel lobanjo ob nogah. Ker je tudi tilnično vretence kot presekan, sklepajo, da je umrl dotični nasilne smrti. V prejšnji dobi so imeli navado, da so usmrčenim polagali glavo pred noge. Komisija je mnenja, da so okostja iz sedemnajstega stoletja. Tudi kameniti grob odgovarja grobovom tiste dobe. Možno je tudi po poročilih nemških listov, da so to grobovi iz časa puntov in vojsk slovenskih kmetov proti graščakom. Arheološka komisija bo rezultat svoje preiskave objavila.

Podgorje v Rožu. (Cerkveni shod na veliko Gospojnico.) Na tozadevna vprašanja nanašanja župnijski urad v Podgorjah, da se bo na veliko Gospojnico 15. avgusta vršila služba božja po istem redu kakor prejšnja leta. In sicer: na predvečer litanije in blagoslov ter spovedovanje. Na praznik: od pete ure zjutraj spovedovanje; ob ½ 7. uri sv. maša z blagoslovom, ob osmi uri sv. maša pri kapelici, ob ½ 10. uri sv. maša z blagoslovom, ob desetih pridiga in po pridigi slovesna sv. maša. Popoldne ob ½ 2. pete litanije in blagoslov.

Bilčovs. (Pogrešamo jo.) Jerovčič Marija, stara okrog 55 let, je živila več let sama, potem, ko se je njen zakonski mož od nje sodnijsko ločil. Pred štirimi leti jo je zadel mrtvoud in ni mogla več pravilno govoriti. Opravljala je lahka hišna dela. Zadnje čase so jele popuščati moči in razum. Tako se je odpravila pred tremi tedni neznanó kam in še do danes ni sledu o njej. Sumijo, da jo je omračeni um tiral v smrt.

Suha. (Slovo — pozdrav.) Dne 30. julija je nas zapustil č. Alojz Hutter in se podal na visoke solnčne Krčanje. Poldrugo leto se je pri nas trudil in v fari marsikaj zboljšal. Velika je bila njegova dobrotljivost do ubogih. Bog mu povrni vse, mi pa ga bomo ohranili v dobrem spominu! — Dan pozneje smo radostnim srcem pozdravili novega č. dr. Fr. Zeichna. Zvonjenje in grom topičev so oznanjali daleč naokrog naše veselje. Po pozdravu g. župana in po dobrodošlici cerkvenih ključarjev so mu otroci v šestih ljubkih deklamacijah trosili cvetke na pot. Dal Bog, da bi zmiraj tako bilo! Le ena srčna želja nas navdaja Da bi bil gospod med nami srečen in da bi dolgo pri nas ostal, potem bomo srečni tudi mi!

Loga vas. (Razno.) Naša dekleta so v nedeljo dne 18. julija podale pri Kobenci v Dobu igro „Dve materi“. Vse so se potrudile in rešile svojo nalogo v zadovoljstvo navzočih. Obisk je bil prav zadovoljen: poleg domačinov smo opazili na prireditvi lepo število gostov iz Jugoslavije, ki so tukaj na letovišču. Posebno ti se niso mogli načuditi korajžnemu nastopu in dobri besedi naših deklet, ki so baš s svojo preprostjo in naravnim kretnjem dale prireditvi značaj pristnosti. Glavna zasluga pa gre g. p. d. Rezicu, posestniku v Dobu, ki je z veliko požrtvovalnostjo in trudom izvedel režijo igre. Hvaležni smo mu za njegovo delo in še posebej mladina za njegov pouk. Odmore so izpolnili naši pevci pod vodstvom g. Pavla Kernjaka z narodnimi pesmimi. Tudi ta kos našega domačega življenja je bil letoviščarjem kaj pogodu. — S tujskim prometom se letos ne smemo hvaliti. Radi poostrene gospodarske krize so letos izostali gostje iz Nemčije in Ogrske; tudi že došli so se zopet odpeljali nazaj. Tako imamo razen Dunajčanov še letoviščarje iz Jugoslavije in Čehoslovaške. — V sosednji vasi

je umrl po kratki bolezni Matija Ogerčnik, posestnik umetnega mlinca v Logu. Bil je rojen Nemec, izprva Slovencem le malo naklonjen, a v zadnjih letih po bogatih izkušnjah pa poln razumevanja tudi za naše narodne težnje. Naj bi mu bila domača naša zemlja lahka! — Po dolgi mučni bolezni je umrla tudi gospa p. d. Vaznica v Logi vasi. Naj ji bo večni pokoj! Obema prizadetima družinama izrekamo sožalje!

Marija na Zili. (Razno.) Zaspana je Zila, četudi šteje celo vrsto močnih korenin. Toda ti umirajo kar po vrsti, tako naši stari delavci rajna Erat in Kokalj v Droboljah, prava moža starega kova. A počasi dorašča novi naraščaj, ki ga vojna ni izpridila, in upati je, da se bo za procvit in blagostanje svoje župnije bolj zanimal kot je bilo to danes. Morda poživijo naši fantje staro tamburaško in pevsko društvo. Gotovo se nas bo kako sosednje društvo usmilo in pripomagal do instrumentov. Potem bi se vzbudila Zila v novo življenje. Močna je naša posojilnica in danes pravi blagoslov ljudstvu. Samo da bi se znali tega blagoslova vsi posluževati in bi raje nalagali svoj težko prislužen denar v solidni domači zavod kot pa v tuje banke. V odboru je število mladih delavcev, ki so se z vso vsemno posvetili združnemu delu. Naj so uverjeni, da jim bo ljudstvo za njihovo skrb hvaležno! — Letina je srednja. V vigradi je izgledalo, da bo dobra, ker je bilo vreme zelo ugodno. Sledila pa je suša in žito je prezgodaj dozorelo. Posebno slaba je rž. Upamo, da bodo jesenski pridelki po obilnem dežju zadnjih julijskih dnevov boljši in bogatejši.

Korte. Naša župnija je doživela pretekli teden presenečenje, ki je nas Korčane nanovo vzbudilo in nam dalo misliti, da smo še vedno kos Podjune, četudi visoko v gorah. Posetilo nas je namreč precejšnje število koroških študentov, da se v našem planinskem zraku naužijejo novega duha za nadaljine delo. S študenti je zaživela vasica in še posebej naša cerkva: prvič smo imeli priložnost prisostvovati liturgični sv. maši, pri kateri zbrani verniki v glasni molitvi skupno z duhovnikom opravljajo sv. daritev. Za nas je bilo to novo doživetje in nam je ugajalo kot študentska pesem v cerkvi in na prostem. Tudi sicer smo bili — naj jim bo v čast rečeno — z dijaki, ki so ja fantje naše doline in dežele, prav zadovoljni. Pretežni del svojega bivanja so posvetili izobraževalnemu delu in duševni poglavitvi. Ob slovesu pa so povabili v svojo sredo še č. g. župnika, da jim je govoril globoke besede iz sedemdesetletne izkušnje in dolge samote. Tudi po njihovem odhodu nam je ostal kos novega zaupanja v uspeh našega truda, katerega smo potrebni baš v sedanjih dnevih, ko se čuti naš revni položaj že v vsem našem življenju. K. Joško.

Drobne koroške novice. Pevsko društvo Košat je kupilo hišo Vetrinjsko obmestje 15, kjer uredi Košatov muzej in društveni dom. — Maturanti gimnazije leta 1906 so praznovali 22. julija 25letnico mature. Proslave se je udeležil tudi dr. Boštjan Schaubach, odvetnik v Slovenski Bistrici. Prof. dr. Janko Kotnik in sodnijski uradnik Jakob Podlesnik iz Maribora sta poslala pozdravna pisma. — Dne 25. julija so zabeležili na Koroškem 5353 podpiranih brezposelnih. Število se je v tednu pred tem datumom znižalo za 164 oseb. — 60 let stara gostja Matilda Močnik na Libeliški gori je padla s črešnje 6 metrov globoko. Pri tem si je zlomila roko in dobila notranje poškodbe. — Od novih duhovnikov je bil nastavljen za kaplana v Železni Kapli č. Josip Kandut, v Pliberku č. Josip Koglek in v Hodišah č. Lipe Milonik. Provizorjem na Suhi je bil imenovan č. dr. Franc Zeichen, v Št. Petru na Vašinjah pa č. Luka Oizinger. — Pliberški mestni očetje si belijo glavo, kako bi pomnožili število kopalcev v novem mestnem kopališču. Ljudje se rajše kopajo v toplejšem Libuškem potoku nego v mrzlem Bistriškem. Naprava kopališča je seveda mnogo stala in sedaj ne nese obresti. Veseli se menda samo stavbenik Glavar. — 27. julija je bil v Grebinju sejem. Prignanih je bilo 200 komadov govedi. Prodajalo se je dobro. — Požar je 1. t. m. uničil tovarno sodov in žago bratov Frick v Škofjem dvoru. Škoda je velika in po večini krita z zavarovalnino. Sumi se, da je bil ogenj podtaknjen. Gašenja se je udeležilo 5 požarnih bramb. — Sejmi v avgustu: 10. v Beljaku, 17. v Celovcu in Šmihelu pri Pliberku, 24. v Labudu, 31. v Šmohoru. — Deželna vlada je imenovala nadučiteljem na Strmcu Adolfa Gabrona, v Lipici Hermana Moryja; učiteljem

v Podroščici Franca Madriča; učiteljicam v Tigrčah Johano Slivc, v Št. Primožu v Podjuni Berto Höglar.

DRUŠTVENI VESTNIK

Ob stoletnici rojstva pisatelja Frana Levstika. Ni še izzvenel spomin na slavje šestdesetletnice Finžgarjeve, nov je še spomenik velikemu Cankarju na Vrhniki in že se je spomnil slovenski rod tretjega svojih velikih sinov, ki so bogatili njegovo kulturno vrednost in doprinesli, da ga štejejo danes v vrste visoko stoječih narodov, ki imajo dajati človeštvu novega spoznanja in nove lepote. Pred dobrim tednom so praznovali stoletnico rojstva velikega kulturnega delavca Frana Levstika v njegovem rojstnem kraju v Spodnjih Retnjah pri Velikih Laščah. Ob cestah in poteh so postavili veličastne mlaje, s hiš in kmetijskih domov so plapolale zastave, trg se je polnil z došlimi in vedno zopet novimi prihajajočimi gosti, ki so se nato v sprevodu, na čelu katerega so jezdili kmetijski konjeniki v nošah, Sokoli, delegati številnih organizacij in občinstvo. Ob rojstni hiši se je vršilo slavje. Govorila sta mladi Vladimir Levstik in pesnik Oton Župančič: Levstik je bil mož, katerega nam je podarila naša gruda zdravega in čvrstega, mož, ki je bil poln soka in moči ustvarjen za krepkostno delo in napor. Njemu gre zasluga, da je vzdramil rod iz duševnega suženjstva in ga okrepil za boj za duševni obstanek. Mnogostranski je bil Levstik: pesnik, pisatelj, urednik, kritik, politik, jezikoslovec, čebelar. Tako velik je bil v svoji mnogostranosti, kot je močan njegov Martin Krpan. Saj poznate pripovedko o preprostem možaku, ki opravi kakor mimogrede, česar niso mogli junaki in veljaki, reši državo in noče zato nikakega plačila. Na videz naivna pripovedka, v resnici simbol rasti in vrednote slovenskega ljudstva. — Ob koncu govorov so nato odkrili Levstikov spomenik in ga obdali z venci.

Brnca—Ratenče. (Pevski koncert.) Na praznik dne 15. avgusta priredi pevsko in tamburaško društvo „Dobrač“ na Brnci v veliki dvorani Ročičnikove gostilne v Ratenčah pevske koncert. Na sporedu so narodne pesmi, kupleti itd. Začetek je ob treh popoldne. Vstopnina znaša 80 grošev.

GOSPODARSKI VESTNIK

Jugoslavija in Bolgarija ščitita svoje kmele.

Eden najvažnejših momentov v sedanjih svetovno-gospodarski krizi je vsekakor padanje cen vseh proizvodov, zlasti pa so padle cene kmetijskih pridelkov brez izjeme.

Zato je razumljivo stremljenje pritisniti v večji meri tudi na cene industrijskih proizvodov, da se izenačijo s cenami agrarnih pridelkov. V tem pravcu se je sklenila tudi avstrijsko-jugoslovanska trgovinska pogodba. Gospodarska politika agrarnih držav — tako Jugoslavije in Bolgarije — pa je skušala preprečiti globoki padec najvažnejših kmetijskih pridelkov.

Jugoslavija je ustanovila Privilegirano izvozno družbo s centralo v Beogradu. Družba je izvozila od lanskega leta do letošnjega maja 5670 vagonov pšenice in 14.929 vagonov koruze. Za meterski stot je plačevala domačim kmetom za 100 dinarjev nad svetovno ceno.

PROMESE

na gradbene srečke (Baulose) izdaje 1926

Žebiranje 15. avgusta.

Cena 5 6.—

Glavni dobitnik 5 150.000

J. PROKOPP

BADEN, N.-Oe., Hauptplatz Nr. 17.

Letošnja žetev bo izredno dobra in se ceni na 22 milijonov stotov. Sicer bo po dosedanjih poročilih ameriška žetev nekoliko manjša od lani, vendar obstoja možnost, da bodo cene agrarnih pridelkov padle še globlje. Jugoslavija je stala pred težko nalogo, kako zasigurati za novo žetev kolikor toliko znosne cene. Dosegla

je to z uvedbo žitnega monopola. Z monopoli-
zacijo — izključno pravico države — izvoza in
uvoza pšenice, rži in pšenične moke je dosegla,
da se notranji trg ne bo moral ozirati na sve-
tovne cene. Obenem je zagotovila notranjemu
trgu višjo ceno kakor za izvoz. Notranja trgo-
vina s pšenico, ržjo in moko ostane nedotaknje-
na, pač pa mora vsak kupec plačevati od drža-
ve določeno ceno. Za enkrat je ta cena določe-
na na 160 dinarjev za meterski stot, kar velja
za povprečno kakovost. Ta cena se bo tekom
leta najbrž še zvišala.

Bolgarija se ima boriti s še večjimi težko-
čami. Že strahoviti potres v južni Bolgariji
pred tremi leti je zrahljal bolgarsko gospodar-
stvo. S padcem cen najvažnejših izvoznih pro-
duktov — žita in tobaka — pa se je položaj še
bolj poslabšal. V odpomoč je nova bolgarska
vlada izdala radikalne navedbe. Uvedla je žitni
monopol. Poverjena direkcija za nakup žita naj
kupi pšenico po višji ceni. Razliko nakupne
cene doma in nižje prodajne cene na svetovnem
trgu nosi država. Vsi mlini v državi so pri-
siljeni kupovati vso potrebno množino žita pri
imenovani direkciji. Ta vladna naredba je za-
dela v šršenovo gnezdo. Borza in zveza trgo-
cev je izročila vladi oster protest in napove-
dala najenergičnejši odpor v „narodnem so-
branju“ (bolgarskem parlamentu) proti tem na-
redbam. Ker pa se je strinjala z uvedbo žitne-
ga monopola cela vlada, bo tudi v sobranju pro-
drla s svojim načrtom. Država je uvedla tudi
monopol na tobak. Tudi proti temu načrtu so
se dvignili v obrambo svojih interesov trgovci
in industrijalci ter navedli razne pomisleke pro-
ti uvedbi monopola. Izvoz žita in tobaka hoče
vlada pospešiti z raznimi ugodnostmi. Na zad-
nji konferenci v Beogradu je dala Jugoslavija
Bolgariji razne olajšave in zagotovila hiter
tranzitni prevoz, kar je izzvalo v bolgarskih
zemljedelskih krogih veliko radost. Končno ho-
če bolgarska vlada rešiti kmeta iz rok oderu-
hov — tam namreč ne poznajo hranilnic in po-
sojilnic kot pri nas. Država namerava prevzeti
obveznosti kmetov napram zasebnim in drugim
terjatvam ter dajati kmetu dolgi rok na odpla-
čilo dolga.

Tako upata Jugoslavija in Bolgarija, da
podpreta zdravi temelj države — svojega kme-
ta — in z njim vred dovedeta ves narod preko
današnjega težkega gospodarskega položaja v
boljšo dobo.

„Ljubljana v jeseni.“ kulturna, tujsko-pro-
metna in gospodarska razstava se bo vršila
od 29. avgusta do 9. septembra. Tujsko-pro-
metna razstava bo obsegala propagandni del,
reliefe banovine in poedinih slovenskih krajev,
umetniške slike, fotografije itd. Strokovno-po-
učni del bo obsegal vzorno gostilno, hotel, ku-
hinjo i. dr. v naravni velikosti. Zanimiva in bo-
gata obeta biti razstava slovenskih mest z zgo-
dovinskim in gospodarskim pregledom. Gospo-
darska razstava bo obsegala vse panoge kme-
tiškega gospodarstva in bo združena z veliko
razstavo in razlago novodobnega gospodinj-
stva. Istočasno se bodo vršile v Ljubljani šte-
vilne prireditve, tako nastop 2000 pevcev na
Kongresnem trgu, tekmovanje slovenskih har-
monikarjev, veliki koncert na pihala, operne in
dramske predstave na prostem. Velesejmske
izkaznice bodo pravočasno na razpolago v u-
pravi našega lista. Tam se dobijo tudi podrobne
informacije.

Velikovski trg. Živina: pitani voli 1,20 do
1,40, krave 1—1,30, telice 1—1,20, plemenski
prašiči 1,50—1,70 S za kg žive teže. Jajce 10
do 11 g. Sirovo maslo 4—4,80, starejše kokoši
3, mlajše kokoši 2,50, pšenica 28—30, rž 28,
oves 22, proso 25, ječmen 20—22, letošnja ajda
35—40 g, apno 55—70 g.

RAZNE VESTI

Drobne vesti. Alpska montanska družba
bo odpovedala delo 800 delavcem v Erzbergu,
ker ni naročil. Ta družba je pred časom finan-
cirala Heimatschutz, sedaj pa odpušča delav-
ce. Potrebna je sedaj samo še priključitev, pa
bo še ostanek naše industrije moral ustaviti
delo. — Za kmetijstvo je lani in letos izplačala
država 96 milijonov S na zasilni podpori. Drža-
va tega denarja v svojih blagajnah ni imela in
je zvišala davek na sladkor in pivo. Zdaj se
doznava, da sta omenjena zvišana davka od ju-
lija 1930 do maja 1931 prinesla samo 27,1 mili-
jona S. Omenjeni zakon velja do konca leta in
je vprašanje, če bo dobila država v tem krat-
kem času še ostanek 68,9 milijona S. Ta davek
bo treba podaljšati najmanj še za dve leti, če
se hoče, da bo 96 milijonov S kritih. — Ostale
države: 38letnega železniškega uradnika Bald-
szucha iz Königsberga je njegova žena med
spanjem polila s špiritom in ga zažgala. Moža
so umirajočega žepeljali v bolnico, ženo pa v
zapor. — Na Škrbinckovem posestvu pri Sv.
Juriju ob Pesnici je povrgla krava popolnoma
normalno razvitega telička, samo da mu raste
rep na sredi hrbtna. Pač nenavaden pojav na-
rave. — V bližini vasi Okren v okolici Jambola
na Bolgarskem je strmoglavilo na tla potniško
letalo, ki vozi na progi Carigrad—Bukarešta.
Med poletom je eksplodiral motor, zaradi čes-
sar se je letalo vnelo. Vsi štirje potniki in oba
pilota so zgoreli ter so našli samo njihova
zoglelena trupla. Vnel se je tudi gozd. — Ogenj
je uničil zavetišče za onemogle v Pittsburgu
v Ameriki. Pri katastrofi je zgorelo 53 oseb, 217
pa je bilo hudo poškodovanih. V zavodu, ki so
ga vzdrževali minoriti, je bilo okoli 600 oseb.
— V Nankingu na Kitajskem je povodenj izpod-
jedla 4000 hiš, ki so se podrle. Ponekod stoji
voda 2 m visoko, 10.000 ljudi pa je brez strehe.
Tudi druga mesta ob reki Jangce je povodenj
občutno prizadela. — Nemška državna banka
je zvišala obrestno mero od 10 na 15 odstot-
kov. Ne bo dolgo in sledila bo Avstrija. — V
pokrajini Asam v Indiji so nastale katastrofalne
poplave. Veletok Bramaputra je prestopil bre-
gove in poplavlil ogromne površine. Nešteto
vasi je pod vodo. Cela krdela živine so pogini-
la. Nad 30.000 ljudi je brez strehe ter je mo-
ralo zapustiti vse svoje imetje in iskati re-
šitve v govorju. Število človeških žrtev še ni
znano, je pa po sodbi poznavalcev razmer zelo
veliko. Angleške oblasti so poslale na pomoč
letala, ki pregledujejo položaj in donšajo be-
guncem živila in zdravila.

„Zeppelin“ na poletu proti severnemu te-
čaju. „Zeppelin“ je napravil ekspedicijo na se-
verni tečaj preko Leningrada in Novaje Zemlje
k deželi Franca Jožefa mimo Hockerjevega o-
toka, kjer imajo Rusi znanstveno postojanko.
Na poti se je srečal z ruskim ledolomilcem „Ma-
lyginom“ ter z njim izmenjal pošto. Izprva je
mislil ob Malyginu pristati dalje časa, a obsto-
jala je nevarnost, da ledene gore gondole ne
zdrobe. Na poletu se je imel boriti tudi z moč-
nimi severnimi vetrovi. Cilj mu je bila še ne-

raziskana Severna zemlja, da določi njen obseg
in njeno površje ter temperaturo in jakost ve-
trov tamošnjih pokrajin. V petih dneh je „Zep-
pelin“ preletel 10.000 km in se nato vračal pre-
ko Archangelskega in Leningrada domov. Za
severni polet je bil dobro pripravljen: posebne
priprave za pristanek, kemično preparirani
vodni balast, da v severnem mrazu voda ne
zamrzne, stalna radio-zveza z ostalim svetom,
vse to je polet omogočilo in njegove nevarnosti
zmanjšalo. Ko se bo dobljeni novi material
znanstveno obdelal, bo dobil svet zopet več
vpogleda v ta danes še zakriti svet okoli se-
vernega tečaja.

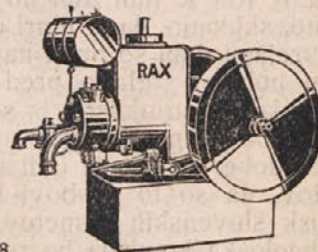
Nesporazum. Deček je zahteval v lekarni
prašek proti bolham. „Za koliko?“ je vprašal
prodajalec. — „Saj jih nisem štel!“ je odgovo-
ril pogumni dečko.

VINCENC KRENOS

izprašani podkovni in kovaški mojster za vozove,
trgovanje s stroji,

LOGA VAS, POŠTA VELDEN AM WÖRTHERSEE

Prodaja najbolj
znanih bencinskih
motorjev „Rax“ po
originalnih tovar-
niških cenah. Stro-
kovni nasveti in
pojasnila zastoj.

108

V treh dneh

nekadilec

Pojasnila zastoj!

Sanitas-Depot, Halle a. S. 195 Z. (Deutschland).

*Hranilnica in posojilnica pri Devici
Mariji na Jezeru v Brevaljah,*

Mežiška dolina, Jugoslavija

se priporoča vsem,

ki imajo trgovske zveze z Jugoslavijo,
**za vsakovrstne denarne
transakcije.**

Denar se tudi lahko varno naloži pod
ugodnimi obrestmi.

Uradije se vsak delavnik.
Na vprašanja se odgovarja brezplačno.

103

Jedilne gobe kupuje proti
plačilu za svojo sejmsko stojnico na Dunaju
Reinsdorff v Pilsberku.

117

VABILO.

Izobraževalno društvo „Trta“
v Žitari vasi uprizoni dne

15. avgusta 1931 ob ½ 4. uri
popoldne v društvenih pro-
storih prelepo kmečko igro
Za pravdo in srce.

Ker je igra vsebinsko zelo do-
bra in lepa, se pričakuje, da se bo-
do te prilike poslužili okoličani v
prav obilnem številu.

Prijazno vabi o d b o r . 119

3
Auf
Eimer
Wasser geht

1
immer
Persil
paket!